

POSTANOWIENIE

21 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Maciej Kowalski

na posiedzeniu niejawnym 21 czerwca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa J. B.

przeciwko syndykowi masy upadłości Bank spółki akcyjnej w W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej syndyka masy upadłości Bank spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 20 września 2022 r., VI ACa 41/20,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną pozwanego;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 20 września 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie, po rozpoznaniu apelacji powódki J. B. i pozwanego Bank spółki akcyjnej w W., wniesionej od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 2 grudnia 2019 r.: zmienił zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym w ten sposób, że oddalił powództwo o zapłatę kwoty 107 762,93 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz zmienił go w punktach trzecim i czwartym w ten sposób, że tytułem zwrotu kosztów procesu zasądził od Bank S. A. w W. na rzecz J. B. w punkcie trzecim kwotę 2 274,87 zł, a w punkcie czwartym kwotę 5 417 zł (pkt 1); uchylił zaskarżony wyrok

w punkcie drugim częściowo, tj. w zakresie obejmującym oddalenie powództwa o ustalenie (pkt 2); oddalił apelację pozwanego (pkt 3); zasądził od Bank S. A. w W. na rzecz J. B. kwotę 5.050 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego (pkt 4).

Powyższy wyrok Sądu drugiej instancji zaskarżył pozwany w części, tj.: co do pkt 1, 3 i 4. Skarżący określił wartość przedmiotu zaskarżenia na 107 763 zł i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości.

Powódka w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o jej odrzucenie w zakresie w jakim pozwany zaskarżył pkt 1 wyroku Sądu Apelacyjnego dotyczący oddalenia roszczenia powódki o zapłatę oraz o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania w pozostałej części (względnie o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania w całości), a także o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać m.in. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części. Jak stanowi natomiast art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. skarga powinna zawierać wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Niezamieszczenie w skardze kasacyjnej wniosku o uchylenie lub o uchylenie i zmianę zaskarżonego wyroku w całości lub części stanowi istotną wadę konstrukcyjną skargi kasacyjnej, której nie można usunąć w trybie przewidzianym dla usuwania braków formalnych pisma procesowego, skutkującą odrzuceniem takiej skargi *a limine* (zob. postanowienie SN z 21 marca 2000 r., II CKN 711/00, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 151).

Odrzuceniu podlega także skarga kasacyjna, w której zakres żądanego uchylenia lub uchylenia i zmiany orzeczenia Sądu drugiej instancji nie odpowiada wskazanemu zakresowi zaskarżenia ani podanej wartości przedmiotu zaskarżenia (zob. m.in. postanowienia SN: z 12 października 2007 r., V CSK 309/07, OSNC-ZD 2008, Nr 3, poz. 81, i z 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12.).

Wskazać należy także, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje stanowisko, że prawidłowo skonstruowana skarga kasacyjna powinna obejmować

całkowicie jasne, jednoznaczne i zrozumiałe określenie elementów wskazanych w art. 398⁴ § 1 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 26 września 2022 r., I CSK 1563/22). Skarga kasacyjna powinna być zatem sporządzona tak, by nie stwarzała żadnych wątpliwości interpretacyjnych (zob. np. postanowienia SN: z 16 października 1997 r., II CKN 404/97, OSNC 1998, nr 4, poz. 59, i z 3 czerwca 2016 r., IV CSK 796/15).

W judykaturze Sądu Najwyższego podkreśla się przy tym, że ze względu na wysoki poziom sformalizowania skargi kasacyjnej oraz ustawowy wymóg sporządzenia jej przez zawodowego pełnomocnika procesowego, konsekwencje niezachowania tak zwanych wymagań konstrukcyjnych skargi są surowe – prowadzą bowiem do odrzucenia tego nadzwyczajnego środka prawnego *a limine*, bez wzywania do ich usunięcia lub poprawienia. Sąd Najwyższy nie może ponadto ustalić zakresu i treści wskazanych wymagań konstrukcyjnych skargi w drodze jakichkolwiek zabiegów interpretacyjnych (zob. m.in. postanowienia SN: z 11 stycznia 2011 r., V CSK 272/10, i z 3 sierpnia 2023 r., I CSK 5207/22).

Pozwany zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w części, co nie koresponduje z jego wnioskiem o uchylenie przedmiotowego orzeczenia w całości.

Mając na względzie zakres zaskarżenia wyroku Sądu drugiej instancji zauważyć należy ponadto, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że jedną z przesłanek dopuszczalności środka zaskarżenia (środka prawnego) jest interes prawny w zaskarżeniu. Dla jego powstania konieczne jest istnienie stanu pokrzywdzenia orzeczeniem (*gravamen*), który występuje, gdy zaskarżone orzeczenie narusza interesy skarżącego. Ponadto pokrzywdzenie to musi oznaczać pokrzywdzenie sentencją orzeczenia, a nie jego motywami (zob. m.in.: uchwałę składu siedmiu sędziów SN z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSNC 2014, Nr 11, poz. 108; wyrok SN z 2 lipca 2015 r., V CSK 421/14; postanowienia SN z 25 lutego 2015 r., V CSK 450/14, i z 25 maja 2023 r., I CSK 528/23).

Skarżący nie miał interesu prawnego w zaskarżeniu wyroku Sądu Apelacyjnego co do pkt 1, w którym Sąd ten zmienił wyrok Sądu Okręgowego w punkcie pierwszym w ten sposób, że oddalił powództwo o zapłatę kwoty 107 762,93 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. W tym zakresie Sąd drugiej

instancji orzekł bowiem na korzyść pozwanego. Brak interesu prawnego w zaskarżeniu powoduje odrzucenie skargi kasacyjnej jako niedopuszczalnej na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 16 kwietnia 2021 r., I CSK 484/20).

Niedopuszczalne jest również zaskarżenie skargą kasacyjną rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Takie orzeczenie sądu drugiej instancji może zostać uchylone lub zmienione na skutek skargi kasacyjnej jedynie w przypadku jej uwzględnienia.

W zakresie w jakim skarga kasacyjna dotyczy oddalenia apelacji pozwanego tj pkt 3 zaskarżonego wyroku należy wskazać, że z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że oddalenie apelacji odnosi się do argumentacji zawartej w apelacji pozwanego. W istocie skarga kasacyjna dotyczy zatem uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Tymczasem skarga kasacyjna od uzasadnienia wyroku jest niedopuszczalna także wówczas, gdy skarżący wprowadzie obejmuje nią sentencję wyroku, ale zarzuty wypełniające podstawy kasacyjne kieruje wyłącznie przeciwko uzasadnieniu (zob. postanowienie SN z 31 sierpnia 2022 r., I CSK 3892/22).

Nawet zatem bez wystąpienia wskazanego wyżej braku konstrukcyjnego, skarga pozwanego podlegałaby także odrzuceniu.

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu przez Sąd Apelacyjny na podstawie art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 i art. 398⁴ § 3 k.p.c. Wobec nieodrżucenia jej przez Sąd drugiej instancji, podlegała ona odrzuceniu przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przy uwzględnieniu § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1964).

[SOP]

[a!]

